

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงต่อความก้าวร้าวของวัยรุ่น และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนความก้าวร้าวของวัยรุ่นระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง

ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้แทนความหมายดังนี้

MR	แทน	ค่าเฉลี่ยของอันดับที่ (Mean Rank)
SR	แทน	ผลบวกของอันดับที่ (Sum of Rank)
T ₊	แทน	ผลรวมของอันดับที่ของผลต่างที่มีเครื่องหมายบวก
T ₋	แทน	ผลรวมของอันดับที่ของผลต่างที่มีเครื่องหมายลบ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอผลงานวิจัยและอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 คะแนนความก้าวร้าวก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

คะแนนความก้าวร้าวก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แสดงไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คะแนนความก้าวร้าวก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	คะแนนความก้าวร้าวของกลุ่มทดลอง		คนที่	คะแนนความก้าวร้าวของกลุ่มควบคุม	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	127	96	1	112	117
2	93	76	2	109	116
3	112	91	3	95	113
4	100	94	4	93	102
5	101	92	5	110	119
6	95	87	6	113	127
$\bar{X}$	104.67	89.33	$\bar{X}$	105.33	115.67
SD	12.78	7.20	SD	8.91	8.19

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวของกลุ่มทดลองหลังการทดลอง (89.33 คะแนน) น้อยกว่าก่อนการทดลอง (104.67 คะแนน) สำหรับคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวของกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง (115.67 คะแนน) สูงกว่าก่อนการทดลอง (105.33 คะแนน)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความก้าวร้าวก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เพื่อตรวจสอบว่าก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนความก้าวร้าวแตกต่างกันหรือไม่ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความก้าวร้าว ผลการเปรียบเทียบได้แสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความก้าวร้าวก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เปรียบเทียบคะแนน	กลุ่มตัวอย่าง	MR	SR	Z	P-value
ความก้าวร้าวก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	6.25	37.50	-.241	.81
	กลุ่มควบคุม	6.75	40.50		

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนความก้าวร้าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความก้าวร้าว ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เพื่อตรวจสอบว่าหลังสิ้นสุดการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนความก้าวร้าวแตกต่างจากก่อนการทดลองหรือไม่ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน และผลการเปรียบเทียบของกลุ่มทดลอง ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6 กลุ่มควบคุมได้แสดงไว้ในตารางที่ 7

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความก้าวร้าวระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

	MR	SR	Z	P-value
Negative Ranks	3.50	21	-2.201*	.028
Positive Ranks	0	0		

*P<.05

จาดตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความก้าวร้าวลดลงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความก้าวร้าวระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

	MR	SR	Z	P-value
Negative Ranks	0	0	-2.207*	.027
Positive Ranks	3.50	21		

*P<.05

จาดตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า หลังการทดลองกลุ่มควบคุมมีคะแนนความก้าวร้าวสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความก้าวร้าว หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เพื่อตรวจสอบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนความก้าวร้าวแตกต่างกันหรือไม่ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน และผลการเปรียบเทียบได้แสดงไว้ในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความก้าวร้าวหลังการทดลองระหว่างกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุม

เปรียบเทียบคะแนน	กลุ่มตัวอย่าง	MR	SR	Z	P-value
ความก้าวร้าวหลังการ ทดลอง	กลุ่มทดลอง	3.50	21.00	-.2.88*	.004
	กลุ่มควบคุม	9.50	57.00		

*P<.05

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความก้าวร่วมน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 รายงานผลจากการให้คำปรึกษา

จากการให้คำปรึกษา โดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงต่อความก้าวร้าวของวัยรุ่น ผู้วิจัยได้ให้คำปรึกษานักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 6 คน โดยให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งที่ 1-3 และให้คำปรึกษารายบุคคลตั้งแต่ครั้งที่ 4 จนถึงสิ้นสุดการให้คำปรึกษา จำนวน 8-10 ครั้ง ครั้งละ 30-50 นาที ผู้วิจัยขอเสนอผลของการให้คำปรึกษาเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแต่ละครั้ง
2. ผลของให้คำปรึกษารายบุคคล

1. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแต่ละครั้ง

การให้คำปรึกษาโดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงต่อความก้าวร้าวของวัยรุ่น ในครั้งที่ 1-3 ใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา และทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับความก้าวร้าว และให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงโทษของความก้าวร้าว รวมถึงการลดพฤติกรรมก้าวร้าวและแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ผลจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแต่ละครั้งมีดังนี้

ครั้งที่ 1 การสร้างสัมพันธภาพ (การเปิดกลุ่ม)

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาทราบจุดมุ่งหมาย ข้อตกลงเบื้องต้นและกำหนดการเข้ารับคำปรึกษา

2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพให้เกิดความคุ้นเคย และความเป็นกันเอง ระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา

3. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้เปิดเผยตัวเอง

ผลจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสรุปได้ดังนี้

จากการทำกิจกรรม “สัญลักษณ์แทนตัว” เพื่อสร้างสัมพันธภาพให้เกิดความคุ้นเคย เป็นกันเองระหว่างผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา และให้ผู้รับคำปรึกษาได้เปิดเผยตัวเอง โดยเริ่มต้นให้ผู้รับคำปรึกษาบอกถึงสิ่งของหนึ่งอย่าง ที่คิดว่าเป็นตัวแทนของตัวเอง พร้อมทั้งบอกด้วยว่าเพราะเหตุใดจึงเลือกสิ่งของนั้น

จากการสังเกตพบว่า ผู้รับคำปรึกษาทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี บอกถึงสิ่งของต่างๆ ที่เป็นสัญลักษณ์แทนตัวเอง แต่ยังมีผู้รับคำปรึกษาบางคนที่ไม่ค่อยพูดและมีข้อสงสัยในการเข้ารับคำปรึกษา ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ให้ฟังซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ผู้รับคำปรึกษาจึงเริ่มผ่อนคลายความกังวลและและเห็นประโยชน์ของการเข้ากลุ่มโดยแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะเข้าร่วมกลุ่มในครั้งต่อไป โดยมีคำพูดว่า “ทำกิจกรรมแบบนี้ทั้งเทอมเลยก็ได้”

ครั้งที่ 2 การควบคุมและการแสดงออกทางอารมณ์ 1

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจความหมายของความก้าวร้าว และลักษณะของการแสดงความก้าวร้าว

2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักถึงโทษของความก้าวร้าว

ผลจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสรุปได้ดังนี้

จากการให้ผู้รับคำปรึกษาอภิปรายถึงความหมายของการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม การอ่านข่าวหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับคลิปวีดีโอนักเรียนตีกันแล้ว ให้อภิปรายถึงสาเหตุ ผลเสียและแนวทางแก้ไข รวมทั้งอภิปรายถึงโทษของการแสดงความพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

จากการสังเกตพบว่า ผู้รับคำปรึกษามีความสนทนสนมคุ้นเคยกันมากขึ้นและเริ่มไว้วางใจผู้ให้คำปรึกษา โดยกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นมากขึ้น สามารถอภิปรายความหมายของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้อย่างตรงประเด็น ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกทางกาย วาจา หรือความคิด ซึ่งเมื่อให้ผู้รับคำปรึกษาอ่านข่าวหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับคลิปวีดีโอนักเรียนตีกันแล้ว พบว่าผู้รับคำปรึกษามีความคิดเห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีสาเหตุมาจากความโมโห หงุดหงิด รำคาญ ไม่ได้ตั้งใจ เช่น “คงโดนแฉ่งแฟนเลยโมโห” “ไม่พอใจที่คนอื่นมายุ่ง” ในส่วนของผลเสียที่เกิดจากการกระทำคือ ทำให้เสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูล พ่อแม่เสียใจ โดยว่า น่าอับอาย เจ็บตัว เช่น “เสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูล” “ทำให้พ่อแม่เสียใจที่ทำแบบนี้” “น่าอับอายที่คนอื่นมองว่าไม่ดี” ซึ่งมีแนวทางในการแก้ไขคือเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความขัดข้องใจ โมโห หรือขัดใจ จะใช้วิธีการพูดกันดีๆ หรือไม่ก็เดินหนี เช่น “ถ้าไม่ชอบก็เดินหนีเลย” “ลองพูดกับเค้าดีๆ ก่อน อธิบายถึงเหตุผลให้เค้าฟัง”

ครั้งที่ 3 การควบคุมและการแสดงออกทางอารมณ์ 2

- วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเรียนรู้วิธีการลดพฤติกรรมก้าวร้าว
2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม

ผลจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสรุปได้ดังนี้

จากการให้ผู้รับคำปรึกษาแบ่งกลุ่ม แสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์ที่มีผู้ทำให้ผู้รับคำปรึกษาโกรธ หรือไม่พอใจอย่างมาก ผู้รับคำปรึกษาเคยแสดงพฤติกรรมตอบโต้ที่รุนแรง อย่างไรก็ตาม และช่วยกันคิดแนวทางในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

จากการสังเกตพบว่า ผู้รับคำปรึกษาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี กล้าที่จะแสดงบทบาทสมมติกันทุกคนและแสดงได้สมบทบาท ซึ่งสถานการณ์ที่ผู้รับคำปรึกษานำมาแสดงคือสถานการณ์ที่แสดงก้าวร้าวทางกาย คือชกต่อยกับเพื่อน และสถานการณ์ที่แสดงความก้าวร้าวทางวาจา คือด่าว่าเพื่อนเมื่อไม่พอใจ สำหรับแนวทางในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมที่ผู้รับคำปรึกษาช่วยกันคิดคือ หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง พูดคุยกับเพื่อนๆ รู้จักการขอโทษและให้อภัย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น “เราขอโทษนะ มาเราช่วยถือของให้” “เป็นอะไรมากรีปเล่า เราขอโทษนะ” “มีอะไรให้เราช่วยมั๊ย”

2. ผลของการให้คำปรึกษารายบุคคล

การให้คำปรึกษาโดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงต่อความก้าวร้าวของวัยรุ่น ในครั้งที่ 4 จนจบโปรแกรมการให้คำปรึกษาเป็นการให้คำปรึกษารายบุคคลเพื่อลดความก้าวร้าวทางกาย และทางวาจา ด้วยการลดความคับข้องใจและช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ตามสาเหตุและความต้องการของแต่ละบุคคล ใช้วิธีการให้คำปรึกษารายบุคคล โดยให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจความต้องการและการรับรู้ของตนเองพร้อมทั้งสำรวจถึงอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถได้ในสิ่งที่ต้องการ และประเมินการกระทำของตนเอง เพื่อให้นักเรียนวางแผนในการปรับปรุงตนเองที่สามารถปฏิบัติได้จริง และติดตามผลการดำเนินการจากแผนที่วางไว้เพื่อปรับแผนดำเนินการ

ผู้รับคำปรึกษาคนที่ 1 ชื่อ เด็กชาย ชัย (นามสมมติ)

คะแนนความก้าวร้าว

ก่อนการทดลอง	ได้	127	คะแนน
หลังการทดลอง	ได้	96	คะแนน

จากการเข้าร่วมกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งที่ 1-3 ชัย ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี พฤติกรรมขณะเข้ากลุ่มเป็นคนพูดเก่ง กล้าแสดงความคิดเห็น มักจะเป็นคนเริ่มต้นตอบคำถามก่อนเพื่อนในกลุ่ม

จากกิจกรรม “สัญลักษณ์แทนตัว” ชัช เลือก ชีเกี่ยม (จิ้งจก) เป็นสัญลักษณ์แทนตัวเอง เพราะว่าเป็นคนตัวเล็กที่สุดในสายชั้นม.2 อาจารย์ให้ฉายาว่า ชีเกี่ยม และหลังจากนั้นมาเพื่อนๆ ก็เรียกว่า ชีเกี่ยม ในส่วนของคุณสมบัติอื่นที่เหมือนคือ มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ดีเหมือนจิ้งจก เข้ากับคนได้ทุกคนที่ตัวเองต้องการคบ แต่สำหรับคนที่ไม่ต้องการคบ ก็จะไม่สนใจและไม่เข้าไปยุ่งด้วย

สำหรับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ด้วยวิธี WDEP ผู้ให้คำปรึกษาได้ให้คำปรึกษาโดยใช้ทักษะการถาม การทวนซ้ำ การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความรู้สึก การทำให้กระจ่าง และการให้กำลังใจ โดยได้ให้คำปรึกษารายบุคคลเป็น จำนวน 5 ครั้ง โดยให้ ชัช ได้สำรวจพฤติกรรมของตนเองพบว่าพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมากที่สุดคือการมีเรื่องชกต่อยกับเพื่อน ผลปรากฏว่าตัวเองแพ้และเจ็บตัว สาเหตุเนื่องจากเพื่อนมาแหย่ ทำให้รำคาญและไม่พอใจ จึงเข้าชกต่อยกับเพื่อนโดยไม่ได้ประเมินตนเองว่าสามารถสู้ได้หรือไม่ เมื่อให้ค้นหาถึงความต้องการที่แท้จริงของการกระทำของตนเองพบว่า ต้องการให้เพื่อนเลิกแหย่ เนื่องจากตัวเองอารมณ์ไม่ดี เมื่อพิจารณาถึงการกระทำของตัวเองแล้วไม่สามารถได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการเพราะ “การชกกับเพื่อนนั้นไม่ได้ทำให้เพื่อนเลิกเข้ามาแหย่ แลผมตัวเองต้องเจ็บตัวอีกต่างหาก เพราะสู้เพื่อนไม่ได้ เพื่อนตัวใหญ่กว่า ก็เลยแพ้” ดังนั้นจึงวางแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง เมื่อมีเพื่อนมาแหย่ หรือเกิดสถานการณ์ที่ตัวเองไม่พึงประสงค์จะใช้วิธีการเดินหนีออกจากสถานการณ์นั้นๆ ไม่พยายามเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสถานการณ์ที่จะนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลจากการปฏิบัติสามารถควบคุมตัวเองได้ดีขึ้น แต่ยังมีความรู้สึกหงุดหงิดเพื่อนอยู่บ้าง หลังจากเดินหนีแต่สักพักก็หายเอง สิ่งที่ชัชเห็นว่าเป็นประโยชน์จากการรับคำปรึกษาและจะนำไปปฏิบัติต่อหลังจากสิ้นสุดการให้คำปรึกษา คือ รู้จักการควบคุมตัวเอง ดังที่ ชัช ได้บอกว่า “ความจริงก็รู้อยู่ว่ามันไม่ดี แต่ก็ไม่มีคนกระตุ้นให้ควบคุมตัวเอง พอมารับคำปรึกษาก็เริ่มมีเป้าหมายที่จะต้องทำให้ได้ พอทำแล้วมันก็ดีกับตัวเอง”

ชัช มีคะแนนความก้าวร้าวหลังการให้คำปรึกษาลดลงมากที่สุด คือ 31 คะแนน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า น่าจะมีสาเหตุมาจาก ชัช เป็นคนที่เปิดเผย กล้าคิด กล้าถาม มีความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล รู้จักสิ่งถูกสิ่งผิด และพร้อมที่จะเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ เพียงแต่ยังไม่เห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงตัวเอง เมื่อมีคนมาชี้ให้เห็นความผลเสียของการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และกระตุ้นให้มีการวางแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวเอง จึงทำให้มีเป้าหมายที่จะต้องปฏิบัติให้ได้ มีความมั่นใจและมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติอย่างจริงจัง ส่งผลให้ผลการให้คำปรึกษาประสบความสำเร็จอย่างสูง

ผู้รับคำปรึกษาคนที่ 2 ชื่อ เด็กชาย พซ์ (นามสมมติ)

คะแนนความก้าวร้าว

ก่อนการทดลอง	ได้	93	คะแนน
หลังการทดลอง	ได้	76	คะแนน

จากการเข้าร่วมกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งที่ 1-3 พซ์ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี พฤติกรรมขณะเข้ากลุ่มเป็นคนคุยเก่ง กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี เปิดเผยตัวเอง

จากกิจกรรม “สัญลักษณ์แทนตัว” พซ์ เลือก ดวงจันทร์ เป็นสัญลักษณ์แทนตัวเอง เพราะว่าตัวเองเป็นแสงสว่างในความมืด คอยช่วยเหลือเพื่อน ๆ เหมือนแสงจันทร์ในเวลากลางคืนที่ส่องสว่าง แต่เมื่อมีแสงสว่างก็จะหายไปเหมือนเมื่อเพื่อนไม่เดือดร้อนก็ไม่แสดงตัวให้เห็น

สำหรับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ด้วยวิธี WDEP ผู้ให้คำปรึกษาได้ให้คำปรึกษาโดยใช้ทักษะการถาม การทวนซ้ำ การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความรู้สึก การทำให้กระจ่าง และการให้กำลังใจ โดยได้ให้คำปรึกษารายบุคคลเป็น จำนวน 5 ครั้ง โดยให้ พซ์ ได้สำรวจพฤติกรรมของตนเองพบว่าพฤติกรรมที่คิดว่าไม่เหมาะสมมากที่สุดคือการตำพ้อแม่ ผลปรากฏว่าพ้อแม่เสียใจ ตัวเองถูกทำโทษ และมีความรู้สึกผิด เสียใจที่ตำพ้อแม่ สาเหตุเนื่องจากพ้อแม่เรียกใช้งานเวลาที่ทำงานค้าง หรืออารมณ์ไม่ดี จึงตำพ้อแม่ออกไปหรือไม่ก็ทำตามทีพ้อแม่ใช้แต่ทำแบบไม่เต็มใจ ซึ่งส่งผลให้ตัวเองถูกตำอีก เมื่อให้ค้นหาถึงความต้องการที่แท้จริงของการกระทำของตนเองพบว่า ต้องการให้พ้อแม่ไม่ใช้ตอนเวลาที่ทำงานค้าง หรืออารมณ์ไม่ดี เมื่อพิจารณาถึงการกระทำของตัวเองแล้วไม่สามารถได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการเพราะ “แม่ไม่รู้ว่ารู้สึกยังไงตอนนั้น ว่าตอนนั้นอารมณ์ไหน ตำแม่ไปก็ไม่ถูกเพราะแม่ไม่รู้เรื่อง” แถมยังถูกตำทำให้โมโหมากขึ้นอีก ดังนั้นจึงวางแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยการใช้วิธีการบอกเหตุผลแก่พ้อแม่ว่ายังทำงานค้างอยู่ แล้วจะทำงานที่พ้อแม่สั่งหลังจากที่ตัวเองว่างแล้ว และพยายามทำใจไม่ให้หงุดหงิดเวลาที่พ้อแม่ใช้งาน คิดว่าเป็นหน้าที่ที่ตัวเองต้องช่วยเหลือพ้อแม่ ผลจากการปฏิบัติสามารถควบคุมตัวเองได้ดี ยังมีความรู้สึกหงุดหงิดอยู่บ้างแต่ก็พยายามไม่แสดงออก ทำให้ได้รับคำชมจากพ้อแม่ และพ้อแม่อีกก็ตามใจมากขึ้นเนื่องจากเห็นว่ามีพฤติกรรมดีขึ้น สิ่งที่พซ์เห็นว่าเป็นประโยชน์จากการรับคำปรึกษาและจะนำไปปฏิบัติต่อหลังจากสิ้นสุดการให้คำปรึกษา คือ การคิดก่อนพูด ดังที่พซ์ได้บอกว่า “บางทีหนูก็ชอบพูดอะไรตามอารมณ์ของตัวเอง ไม่ได้คิดก่อนพูด พอพูดไปแล้วก็นั่งเสียใจ ต่อไปหนูก็จะพยายามคิดก่อนพูด จะได้ไม่ต้องมานั่งเสียใจภายหลัง”

พซ์ มีคะแนนความก้าวร้าวหลังการให้คำปรึกษาลดลงเป็นอันดับ 3 คือ 17 คะแนน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า น่าจะมีสาเหตุมาจาก พซ์ เป็นคนที่เปิดเผย กล้าแสดงออกทำให้สามารถพูดในสิ่งที่ตัวเองคิดออกมาได้ เป็นคนที่มีเหตุผล โดยพื้นฐานแล้วมีความรู้สึกผิดต่อการกระทำของตนเองอยู่ก่อนแล้ว แต่รู้ว่าจะแก้ไขปัญหานี้อย่างไร และไม่มีคนคอยสนับสนุน ให้

กำลังใจในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวเอง เมื่อมีคนมาชี้ให้เห็นความผลเสียของการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และกระตุ้นให้มีการวางแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวเอง จึงทำให้ได้แนวทางในการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวเอง ส่งผลให้ผลการให้คำปรึกษาประสบความสำเร็จอย่างเป็นที่น่าพึงพอใจ

ผู้รับคำปรึกษาคนที่ 3 ชื่อ เด็กชาย วัช (นามสมมติ)

คะแนนความก้าวร้าว

ก่อนการทดลอง	ได้	112	คะแนน
หลังการทดลอง	ได้	91	คะแนน

จากการเข้าร่วมกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งที่ 1-3 วัช ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี พฤติกรรมขณะเข้ากลุ่มเป็นคนไม่ค่อยพูดก่อน แต่ถ้าถามก็สามารถตอบคำถามได้เป็นอย่างดี จะหลีกเลี่ยงการตอบคำถามโดยการตอบเป็นคนสุดท้าย

จากกิจกรรม “สัญลักษณ์แทนตัว” วัช เลือก ดุจยาง เป็นสัญลักษณ์แทนตัวเอง เพราะว่าตัวเองเป็นคนหื่น เพื่อนๆ ในกลุ่มก็แสดงความเห็นด้วยว่าวัช เป็นคนที่มีพฤติกรรมหื่นที่สุดในห้อง เมื่อให้บอกถึงคุณสมบัติอื่นของดุจยางที่ตรงกับตัวเองนอกจากหื่นแล้ว ในช่วงแรกผู้รับคำปรึกษาไม่สามารถคิดได้ หลังจากผู้ให้คำปรึกษาได้กระตุ้นให้คิดผู้รับคำปรึกษาจึงบอกว่าตัวเองเป็นคนที่ไม่ค่อยคุ้มครอง ป้องกันเพื่อนเวลาที่มีเรื่องเดือดร้อน เหมือนดุจยางที่ป้องกันโรค

สำหรับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ด้วยวิธี WDEP ผู้ให้คำปรึกษาได้ให้คำปรึกษาโดยใช้ทักษะการถาม การทวนซ้ำ การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความรู้สึก การทำให้กระจ่าง และการให้กำลังใจ โดยได้ให้คำปรึกษารายบุคคลเป็น จำนวน 6 ครั้ง โดยให้ วัช ได้สำรวจพฤติกรรมของตนเองพบว่าพฤติกรรมที่คิดว่าไม่เหมาะสมมากที่สุดคือการมีเรื่องชกต่อยกับเพื่อนและรุ่นน้อง ในช่วงแรกของการให้คำปรึกษาผู้รับคำปรึกษารับรู้ว่าการกระทำของตัวเองนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ไม่เห็นได้รับผลกระทบอย่างไร จึงไม่มีความคิดที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เมื่อให้ค้นหาถึงความต้องการที่แท้จริงของการกระทำของตนเองพบว่าต้องการเท ทำให้เพื่อนยอมรับ อยากเป็นขาใหญ่ เมื่อพิจารณาถึงการกระทำของตัวเองแล้วสามารถได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ แต่เป็นสิ่งที่ไม่ดี ดังที่วัชได้กล่าวว่า “ผมว่ามันก็เทนะ ใครๆ ก็พูดถึง แต่ก็ไม่ได้พูดในทางที่ดีหรอก” ผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาจึงร่วมกันวางแผนในการแสดงพฤติกรรมที่ให้เพื่อนยอมรับโดยทำตัวให้เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น เช่น การช่วยเหลือเพื่อน ไม่ก่อวุ่นขึ้นเรียน ผลจากการปฏิบัติบางครั้งยังไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ เนื่องจากยังมีเพื่อนรุ่นพี่ที่ทำตัวเป็นขาใหญ่ชักชวนไปก่อเหตุ จึงได้ปรับเปลี่ยนแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยผู้รับคำปรึกษาจะลองไปคุยกับรุ่นพี่ในกลุ่ม ถ้าทำไม่ได้ก็จะหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น เมื่อติดตามผลการปฏิบัติพบว่าผู้รับคำปรึกษาใช้วิธีการไปกับกลุ่มรุ่นพี่ตามเดิม แต่ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับคนอื่นผู้รับคำปรึกษาจะใช้วิธีการปลีกตัวออกมา และจะพยายามออก

จากกลุ่มนี้ให้ได้ สิ่งที่วัชเห็นว่าเป็นประโยชน์จากการรับคำปรึกษาและจะนำไปปฏิบัติต่อหลังจากสิ้นสุดการให้คำปรึกษา คือ การทำตัวเด่นในทางที่ถูกต้อง ดังที่วัชได้บอกว่า “การทำตัวเด่นในทางที่ไม่ดีมันก็ไม่ดี แต่ทำดีมันทำยาก แต่ก็พยายามทำเท่าที่จะทำได้”

วัช มีคะแนนความก้าวร้าวหลังการให้คำปรึกษาลดลงมากเป็นอันดับ 2 คือ 21 คะแนน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า น่าจะมีสาเหตุมาจาก วัช เป็นคนที่มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล รับรู้ตนเองอย่างถูกต้อง คือ รู้ว่าตัวเองเด่นแต่คนอื่นก็มองตัวเองไปในทางที่ไม่ดี เมื่อมีคนมาชี้ให้เห็นแนวทางที่จะให้ได้ตามที่ต้องการโดยสามารถเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ วัช จึงพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเอง ถึงแม้จะอุปสรรค/ปัญหา วัช ก็มีความมุ่งมั่นในการที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเอง ส่งผลให้ผลการให้คำปรึกษาประสบความสำเร็จอย่างเป็นที่น่าพึงพอใจ

ผู้รับคำปรึกษาคนที่ 4 ชื่อ เด็กหญิง พร (นามสมมติ)

คะแนนความก้าวร้าว

ก่อนการทดลอง	ได้	100	คะแนน
หลังการทดลอง	ได้	94	คะแนน

จากการเข้าร่วมกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งที่ 1-3 พร ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี พฤติกรรมขณะเข้ากลุ่มเป็นคนเรียบร้อย พูดเสียงเบา แต่กล้าตอบคำถาม กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี จะตอบคำถามก่อนเพื่อน

จากกิจกรรม “สัญลักษณ์แทนตัว” พร เลือก พระอาทิตย์ เป็นสัญลักษณ์แทนตัวเอง เพราะว่าตัวเองเป็นคนชอบแกล้งเพื่อน ชี้เล่น ยิ้มแฉ่ง อารมณ์ร้อนเหมือนพระอาทิตย์ แต่ชอบช่วยเหลือเพื่อนเหมือนพระอาทิตย์ส่องแสงสว่างให้ต้นไม้

สำหรับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ด้วยวิธี WDEP ผู้ให้คำปรึกษาได้ให้คำปรึกษาโดยใช้ทักษะการถาม การทวนซ้ำ การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความรู้สึก การทำให้กระจ่าง และการให้กำลังใจ โดยได้ให้คำปรึกษารายบุคคลเป็น จำนวน 5 ครั้ง โดยให้ พร ได้สำรวจพฤติกรรมของตนเองพบว่าพฤติกรรมที่คิดว่าไม่เหมาะสมมากที่สุดคือการหงุดหงิดใส่พ่อแม่ แสดงอารมณ์ไม่ดีกับพ่อแม่ ผลปรากฏว่าพ่อแม่เสียใจ และตัวเองรู้สึกผิดสาเหตุเนื่องจากพ่อแม่เข้าใจ ไม่ซื่อซ่งให้ และรู้สึกว่าจะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เริ่มเป็นวัยรุ่น เพราะแต่ก่อนไม่ค่อยเป็น ปัจจุบันพ่อแม่พูดอะไรก็ขัดใจ เมื่อให้ค้นหาถึงความต้องการที่แท้จริงของการกระทำของตนเองพบว่า ต้องการให้พ่อแม่ซื่อซ่งให้ ไม่มายุ่งหรือกวนใจ เมื่อพิจารณาถึงการกระทำของตัวเองแล้วไม่สามารถได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการเพราะ “พูดไม่ดีกับพ่อแม่ เค้ายิ่งโกรธ ยิ่งเสียใจ แล้วก็ยังไม่ซื่อซ่งให้เหมือนเดิม” ดังนั้นจึงวางแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยการ เมื่ออยากได้อะไรจากพ่อแม่ก็จะใช้วิธีวางเงื่อนไข เช่นถ้าอยากได้ของก็จะแลกกับคะแนนสอบ พยายามไม่หงุดหงิดกับพ่อแม่ ควบคุมอารมณ์ตัวเอง ผลจากการปฏิบัติสามารถควบคุมตัวเองได้ดี ยังมีความรู้สึกหงุดหงิดอยู่บ้าง จึงคิดวิธีการพยายาม

ควบคุมอารมณ์ตัวเองโดยการนั่งสมาธิ จากการติดตามผลพบว่า สามารถปฏิบัติได้เป็นที่น่าพอใจ ทำให้ลดความขัดแย้งกับพ่อแม่และสบายใจมากขึ้น สิ่งที่พรเห็นว่าเป็นประโยชน์จากการรับคำปรึกษาและจะนำไปปฏิบัติต่อหลังจากสิ้นสุดการให้คำปรึกษา คือ การควบคุมตัวเองและไม่เอาแต่ใจ ดังที่พรได้บอกว่า “หนูเป็นคนเอาแต่ใจตัวเอง ก็รู้อยู่ว่าไม่ดี จะพยายามควบคุมตัวเองให้มากขึ้นและเอาแต่ใจตัวเองให้น้อยลง”

พร มีคะแนนความก้าวร้าวหลังการให้คำปรึกษาลดลงน้อยที่สุด คือ 6 คะแนน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า น่าจะมีสาเหตุมาจาก ความก้าวร้าวของ พร เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เป็นการเปลี่ยนแปลงทางฮอร์โมนในร่างกาย และแนวทางการแก้ปัญหาของ พร ที่เป็นการวางเงื่อนไขซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะยาวอาจจะยังเห็นผลไม่ชัดเจนในระยะเวลานี้ จึงอาจส่งผลให้คะแนนความก้าวร้าวของ พร ลดลงน้อย

ผู้รับคำปรึกษาคนที่ 5 ชื่อ เด็กหญิง นา (นามสมมติ)

คะแนนความก้าวร้าว

ก่อนการทดลอง	ได้	101	คะแนน
หลังการทดลอง	ได้	92	คะแนน

จากการเข้าร่วมกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งที่ 1-3 นา ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี พฤติกรรมขณะเข้ากลุ่มเป็นคน พูดเสียงดัง กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี เปิดเผยตัวเอง และยอมรับว่าตัวเองเป็นคนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

จากกิจกรรม “สัญลักษณ์แทนตัว” นา เลือก ม้า เป็นสัญลักษณ์แทนตัวเอง เพราะว่าตัวเองเป็นคนสูง ว่องไว เล่นกีฬาเก่ง ทำให้เพื่อนเรียกว่าม้า ส่วนคุณสมบัติอื่นๆ ไม่มี

สำหรับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ด้วยวิธี WDEP ผู้ให้คำปรึกษาได้ให้คำปรึกษาโดยใช้ทักษะการถาม การทวนซ้ำ การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความรู้สึก การทำให้กระจ่าง และการให้กำลังใจ โดยได้ให้คำปรึกษารายบุคคลเป็น จำนวน 6 ครั้ง โดยให้ นา ได้สำรวจพฤติกรรมของตนเองพบว่าพฤติกรรมที่คิดว่าไม่เหมาะสมมากที่สุดคือ ด่าพี่ในงานศพคุณยาย เวลาไม่พอใจใครจะด่าไว้ก่อน ผลปรากฏว่าอับอาย โดนพ่อแม่ว่า เพื่อนโกรธ เสียใจ สาเหตุเนื่องจากไม่พอใจ มีคนขัดใจ รำคาญ เมื่อให้ค้นหาถึงความต้องการที่แท้จริงของการกระทำของตนเองพบว่า ไม่ต้องการให้คนอื่นทำในสิ่งที่ตัวเองคิดว่าไม่ดี โดยไม่ได้คำนึงถึงหลักความเป็นจริงว่าคนอื่นไม่ได้คิดเหมือนตัวเอง เมื่อพิจารณาถึงการกระทำของตัวเองแล้วไม่สามารถได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการเพราะ “เราคิดว่าเค้าจะทำอย่างที่เราไม่ชอบ แต่ความจริงเค้าก็คงจะไม่ทำแบบนั้นหรอก เราคิดไปเองแต่ก็ปากไว ต่อก่อนค่อยคิดทีหลัง” ดังนั้นจึงวางแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยเมื่อมีคนทำสิ่งที่ตัวเองไม่ชอบจะใช้วิธีการเดินหนี วางเฉย ไม่โต้ตอบ สงบสติอารมณ์ก่อนจะพูดอะไร ผลจากการปฏิบัติสามารถควบคุมตัวเองได้ดี ยังมีคำอยู่บ้างแต่น้อยลงจึงบอกว่าจะพยายามทำให้ได้ดีกว่านี้และจะ พยายามไม่ด่าเพื่อน จากการ

ติดตามผลในครั้งต่อมา นา สามารถทำได้เป็นที่น่าพอใจของตัวเอง ทำให้สบายใจมากขึ้นไม่มีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน สิ่งที่น่าเห็นว่าเป็นประโยชน์จากการรับคำปรึกษาและจะนำไปปฏิบัติต่อหลังจากสิ้นสุดการให้คำปรึกษา คือ จะเลิกตำคนอื่น ดังที่นาได้บอกว่า “เพื่อนบอกว่าหนูเป็นคนด่าเก่ง มันก็จริงนะ แต่คิดๆ ดูแล้ว มันก็ไม่ดีหรอกตำคนอื่น เรายังไม่ชอบให้คนอื่นตำเราเลย ต่อไปจะพยายามไม่ตำใครแล้ว”

ผู้รับคำปรึกษาคนที่ 6 ชื่อ เด็กหญิง ศุ (นามสมมติ)

คะแนนความก้าวร้าว

ก่อนการทดลอง	ได้	95	คะแนน
หลังการทดลอง	ได้	87	คะแนน

จากการเข้าร่วมกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งที่ 1-3 ศุ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี พฤติกรรมขณะเข้ากลุ่มในช่วงแรกๆ ยังไม่กล้าเปิดเผยตัว ระมัดระวังตัวเองในการตอบคำถาม แต่หลังจากเข้ารับคำปรึกษาครั้งต่อมาก็เริ่มเปิดเผยตัวเองมากขึ้น

จากกิจกรรม “สัญลักษณ์แทนตัว” ศุ เลือก ลม เป็นสัญลักษณ์แทนตัวเอง เพราะว่าตัวเองเป็นคนอารมณ์แปรปรวนเหมือนลม มีทั้งลมเย็นเบาๆ และพายุ

สำหรับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ด้วยวิธี WDEP ผู้ให้คำปรึกษาได้ให้คำปรึกษาโดยใช้ทักษะการถาม การทวนซ้ำ การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความรู้สึก การทำให้กระจ่าง และการให้กำลังใจ โดยได้ให้คำปรึกษารายบุคคลเป็น จำนวน 7 ครั้ง โดยให้ ศุ ได้สำรวจพฤติกรรมของตนเองพบว่าพฤติกรรมที่คิดว่าไม่เหมาะสมมากที่สุดคือ อารมณ์เสียตะโกนใส่แม่และมีเรื่องทะเลาะกับน้อง ผลปรากฏว่าแม่เสียใจ และตัวเองรู้สึกผิดและโดนลงโทษ สาเหตุเนื่องจากต้องการอธิบายเหตุผลให้แม่เข้าใจแต่พอดูกันแล้วก็อารมณ์เสียกลายเป็นตะโกนใส่แม่ และน้องมากวนเวลาอารมณ์ไม่ดี เมื่อให้ค้นหาถึงความต้องการที่แท้จริงของการกระทำของตนเองพบว่า ต้องการอธิบายเหตุผล และไม่ต้องการให้น้องมากวนเวลาอารมณ์ไม่ดี เมื่อพิจารณาถึงการกระทำของตัวเองแล้วไม่สามารถได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการเพราะ “อยากบอกให้แม่รู้แต่ไม่พูดดีๆ แม่จะเข้าใจได้ยังไง ยิ่งโมโหกันไปใหญ่” ดังนั้นจึงวางแผนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองโดยการ พยายามพูดกับแม่โดยไม่ใช้อารมณ์ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ตัวเองอารมณ์ไม่ดีและน้องมากวนจะใช้วิธีเดินหนี พยายามใจเย็น และมีเหตุผลให้มากขึ้น ผลจากการปฏิบัติครั้งแรกยังไม่แน่ใจเพราะยังไม่มีสถานการณ์มากระตุ้น ครั้งต่อมาเวลาคู่กับแม่สามารถควบคุมตัวเองได้ดี ยังมีความรู้สึกหงุดหงิดอยู่บ้าง และบางทีน้องยังมากวนไม่เลิก จึงคิดวิธีการจัดการกับน้องโดยเมื่อน้องมากวนมากๆ จะไปบอกแม่ให้จัดการ จากการติดตามผลการปฏิบัติ พบว่า เมื่อแม่มีจัดการกับน้อง น้องเชื่อแม่ทุกอย่างจึงเป็นไปด้วยความเรียบร้อยโดยที่ตัวเองไม่ต้องมีปัญหากับน้อง ทำให้ไม่มีปัญหาทั้งกับแม่และกับน้อง แต่ยังรู้สึกฝืนตัวเองอยู่บ้าง สิ่งที่ศุเห็นว่าเป็นประโยชน์จากการรับคำปรึกษาและจะนำไปปฏิบัติต่อหลังจากสิ้นสุดการให้

คำปรึกษา คือ ควรพูดกับแม่ดีๆ ดังที่ศุได้บอกว่า “เวลาพูดกับคนอื่นหนูยังพูดดีด้วยได้ แต่กับแม่หนูพูดไม่ค่อยดี หนูรู้ว่าแม่เสียใจ หนูก็รู้สึกผิด ต่อไปก็จะพยายามไม่ทำแบบนี้อีกแล้ว ถึงแม้ว่าจะรู้สึกผิดตัวเองอยู่บ้าง แต่ก็พยายาม”

ศุ มีคะแนนความก้าวร้าวหลังการให้คำปรึกษาลดลงน้อยเป็นอันดับสอง คือ 8 คะแนน จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า น่าจะมีสาเหตุมาจาก แนวทางการแก้ปัญหาของ ศุ คือการให้แม่ไปเตือนน้องไม่ให้มายุ่งด้วย เป็นการเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมรอบข้างเพื่อลดสิ่งกระตุ้นไม่ให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวแต่ไม่ได้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ตัวของ ศุ เอง ดังนั้นจึงอาจส่งผลให้คะแนนความก้าวร้าวของ ศุ ลดลงน้อย

2. การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงต่อความก้าวร้าวของวัยรุ่น และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนความก้าวร้าวของวัยรุ่นระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังการได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน และอภิปรายผลการวิจัยรายบุคคล ดังนี้ อภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน

จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 “วัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงมีคะแนนความก้าวร้าวลดลงต่ำกว่าก่อนเข้ารับการปรึกษา” ผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย คือ วัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงมีคะแนนความก้าวร้าวลดลงต่ำกว่าก่อนเข้ารับการปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง สามารถช่วยให้วัยรุ่นมีความก้าวร้าวลดลง ดังที่ วัชร ทรัพย์มี (2533) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ช่วยให้บุคคลค้นพบวิธีสนองความต้องการของตัวเองอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น ตลอดจนป้องกันไม่ให้เกิดบุคคลปล่อยชีวิตให้ล่องลอย โดยสนับสนุนให้วางโครงการในอนาคต และมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามโครงการที่วางไว้ด้วยตัวเอง

สำหรับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น George and Cristiani (1995) กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ว่า ผู้ให้คำปรึกษาจะทำให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย มีความรู้สึกสบายใจ สมาชิกมีโอกาสได้อภิปราย พัฒนาการมีสัมพันธภาพเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม นอกจากนี้ คอเรีย (Corey, 1981 อ้างถึงใน กานดา ช่วยเมือง, 2542) ยังได้กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า การให้คำปรึกษาทำให้สมาชิกในกลุ่มรับรู้ว่าคุณอื่นก็มีความต้องการและปัญหาคล้ายคลึงกับตน ได้รับการเรียนรู้วิธีการโต้แย้ง หรือเผชิญหน้ากับผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมา ด้วยท่าทีที่เอื้ออาทร ห่วงใย และจริงใจ และในส่วนของการให้

คำปรึกษารายบุคคล เป็นการแก้ไขปัญหเฉพาะของแต่ละบุคคลที่ลึกซึ่งแตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับ คอตเลอร์ และบราวน์ (Kotter และ Brown, 1992 อ้างถึงใน เมธินันท์ ภิณฺณชน, 2545) ที่อธิบายว่าการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลเป็นปฏิสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง เพื่อให้เกิดความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหายอมรับตัวเองและสามารถที่จะเลือกตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ เจียรนัย ทรงชัยกุล (2533) ได้กล่าวถึงข้อดีของการให้คำปรึกษาไว้ว่า ผู้รับคำปรึกษาได้รับความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหายจากผู้ให้คำปรึกษาโดยตรงด้วยความละเอียด ครอบคลุมและรอบคอบจึงทำให้ในการเข้ารับคำปรึกษาแต่ละครั้งผู้รับคำปรึกษาจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ จะเห็นได้ว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและการให้คำปรึกษารายบุคคลมีจุดเด่นที่แตกต่างกันไป ซึ่งจุดเด่นของการให้คำปรึกษาทั้ง 2 แบบนั้นล้วนเป็นตัวช่วยส่งเสริมให้วัยรุ่นก้าวร้าวลดลง

ในส่วนของงานวิจัยที่ใช้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลเพื่อลดความก้าวร้าว โดยตรงนั้นผู้วิจัยยังศึกษาไม่พบ พบแต่ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง และการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงต่อคุณลักษณะอื่น ๆ เช่น การศึกษาของ อัจฉนันท์ ทินกระโทก (2547) ทำการศึกษา เรื่องผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงด้วยวิธี WDEP ต่อความรับผิดชอบด้านการศึกษาล่าเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบด้านการศึกษาล่าเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเนาวรัตน์ กะการดี (2544) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวเผชิญความจริงเพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองและลดพฤติกรรมเสี่ยงใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีการเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นและพฤติกรรมเสี่ยงลดลง นอกจากนี้ยังพบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงต่อคุณลักษณะอื่น ๆ ได้แก่ การศึกษาของ วัชรินทร์ แยมโสภี (2538) ที่ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบเผชิญความจริงที่มีต่อวินัยในตนเองด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่านักเรียนมีวินัยในตนเองด้านการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบเผชิญความจริง และจากผลการศึกษาของ สุกัญญา ภูริยะพันธ์ (2540) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษารายบุคคล ตามทฤษฎีเผชิญความจริง ที่มีต่อความมีน้ำใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร พบว่าหลังจากการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเผชิญความจริง นักเรียนมีความมีน้ำใจเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการให้คำปรึกษา ซึ่งการวิจัยดังกล่าวข้างต้นล้วนแล้วแต่เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงเพื่อเพิ่มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือลดคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่างานวิจัยที่ได้กล่าวถึงไปแล้วนั้นมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้

จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 “วัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงมีคะแนนความก้าวร้าวลดลงกว่าวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา” ผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย คือ วัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงมีคะแนนความก้าวร่ววน้อยกว่าวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจาก การให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงด้วยวิธี WDEP นี้เป็นการช่วยให้วัยรุ่นได้เข้าใจถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเองในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร รู้และเข้าใจว่าตัวเองกำลังทำอะไรอยู่ พร้อมทั้งสามารถประเมินตัวเองได้ด้วยว่าถ้าทำพฤติกรรมอย่างนั้นอยู่ ความเป็นไปได้ที่จะได้สิ่งที่ต้องการจะเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหน และพร้อมที่จะทำการวางแผนเพื่อจะปฏิบัติตามที่ตนเองวางไว้ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2543) ทำให้วัยรุ่นกลุ่มทดลองได้เกิดการเรียนรู้และตระหนักรู้ได้ด้วยตัวเองมากกว่าวัยรุ่นกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง เพราะฉะนั้นจึงทำให้วัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงสามารถที่จะลดความก้าวร้าวได้ดีกว่าวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง

อภิปรายผลการวิจัยรายบุคคล

จากการให้คำปรึกษารายบุคคล พบว่า นักเรียนทุกคนมีคะแนนความก้าวร้าวลดลงมากน้อยต่างกันไป ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยเป็นรายบุคคลดังต่อไปนี้ ผู้รับคำปรึกษาคนที่ 1 ระบุว่าพฤติกรรมของตนเองนั้นไม่เหมาะสมแต่ไม่ได้ตระหนักที่จะแก้ไข เมื่อมีคนมาช่วยกระตุ้นให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจึงมีความมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองมากขึ้น ผู้รับคำปรึกษาคนที่ 2 ระบุว่าตัวเองเป็นคนที่ไม่ทำอะไรตามอารมณ์ของตนเอง เป็นพฤติกรรมของคนที่ไม่มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เมื่อมีคนมาช่วยกระตุ้นให้รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ทำให้มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ดังที่ Glasser (1965 อ้างถึงใน อาภา จันทรสกุล, 2535) ได้กล่าวถึงลักษณะของการให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ที่เน้นถึงความรับผิดชอบ ช่วยให้บุคคลรับผิดชอบที่จะแก้ปัญหา และมีทักษะในการคิดแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเป็นจริง ความรับผิดชอบในการเรียนรู้เป็นขบวนการที่ต่อเนื่องกันตลอดชีวิต ความรับผิดชอบนั้นประกอบด้วยการเรียนรู้ว่าจะทำอย่างไรเพื่อให้ความต้องการนั้นเป็นจริงขึ้นได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับตัวของมนุษย์เองที่จะเรียนรู้และสั่งสอนถึงความรับผิดชอบดังกล่าวได้ ผู้รับคำปรึกษาคนที่ 3 มีความต้องการให้คนอื่นยอมรับตัวเอง จึงเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และได้รับแรงเสริมจากการกระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้น โดยที่ผู้รับคำปรึกษาตระหนักรู้ว่าพฤติกรรมที่ตัวเองกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เหมาะสม ซึ่ง Glasser (1965 อ้างถึงใน อาภา จันทรสกุล, 2535) กล่าวว่า ให้พิจารณาว่าพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นทำให้ตนเองมีความสุขหรือเกิดความเดือดร้อน และพิจารณาว่าพฤติกรรมนั้นเป็นการสร้างสรรค์หรือทำลาย ถ้าผู้รับคำปรึกษาตระหนักได้ว่าพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น เป็นการ

ทำลายตนเองแล้วผู้รับคำปรึกษาจะมีความรับผิดชอบ และจะมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ผู้รับคำปรึกษาคนที่ 4 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่กำลังเข้าสู่วัยรุ่น เนื่องจากผู้รับคำปรึกษาได้บอกว่าเมื่อก่อนไม่เคยมีพฤติกรรมแบบนี้มาก่อน ผู้รับคำปรึกษาคนที่ 5 รับรู้ตัวเองเป็นคนปากไว พูดไปก่อนคิด เช่นเดียวกับผู้รับคำปรึกษาคนที่ 2 ผู้รับคำปรึกษาในส่วนของคนี่ 6 มีคะแนนความก้าวร้าวลดลงน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะแนวทางในการแก้ไข ปัญหาของผู้รับคำปรึกษาคนที่ 6 นี่เป็นการเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมรอบข้างตัวเอง ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงตัวเอง จึงทำให้คะแนนความก้าวร้าวลดลงน้อยกว่าผู้รับคำปรึกษาคนอื่น ๆ ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหาของผู้รับคำปรึกษาคนอื่น ๆ จะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่พฤติกรรมของตัวเองเป็นส่วนใหญ่

การให้คำปรึกษาตามแนวเผชิญความจริงเป็นแนวทางของกระบวนการให้คำปรึกษา ที่เน้นกระบวนการช่วยเหลือและพัฒนาบุคคล สนับสนุนให้บุคคลรู้จักตนเอง มุ่งให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจตนเอง วิเคราะห์การกระทำของตนเองในปัจจุบัน และประเมินพฤติกรรมตนเองตามความเป็นจริง รู้จักประเมินสิ่งถูกสิ่งผิด การตระหนักถึงผลที่เกิดจากการกระทำของตน รับผิดชอบที่จะสนองความต้องการของตนเรียนรู้วิธีการที่จะให้และรับความรัก มีการวางแผนป้องกันและแก้ไข ปัญหาของตน และมุ่งมั่นที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาตามแนวเผชิญความจริง เน้นในเรื่องพฤติกรรมมนุษย์เกิดจากแรงผลักดัน มนุษย์เป็นผู้กำหนดเองมนุษย์ทุกคนต้องรู้ว่าตนเองมีคุณค่า ตนเองต้องการความรัก การยอมรับและความสำเร็จ ซึ่งทำให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง สิ่งเหล่านี้ทำให้มนุษย์เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตัวเองได้ (Glasser, 1981 ; Corey, 1995) ซึ่งสอดคล้องกับ Glasser (1981) ที่กล่าวถึงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง ดังนี้ 1) ช่วยให้ผู้คลรับผิดชอบที่จะแก้ปัญหาและมีทักษะในการคิดแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเป็นจริง 2) ป้องกันไม่ให้บุคคลปล่อยชีวิตล่องลอย โดยสนับสนุนให้วางโครงการในอนาคต และมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการไปตามโครงการที่วางไว้ 3) ส่งเสริมให้บุคคลมีวุฒิภาวะ คือ เป็นตัวของตัวเองและสามารถช่วยตัวเองได้ 4) ช่วยให้ผู้คลรู้จักตนเองว่าเขาเป็นใคร ต้องการอะไรในชีวิต 5) ช่วยให้ผู้คลค้นพบวิธีสนองความต้องการของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น 6) ให้บุคคลตระหนักถึงคุณค่าของตน โดยแนะแนวทางให้รู้จักวิธีสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับบุคคลอื่น ให้ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม การให้และได้รับความรักจากผู้อื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีค่า 7) ช่วยให้ผู้คลรู้จักประเมินค่านิยม รู้จักพิจารณาว่าอะไรถูก อะไรผิด สิ่งใดควรกระทำหรือพึงละเว้น

ผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง มีประสิทธิภาพต่อการปรับเปลี่ยนและลดความก้าวร้าว เพราะการให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงด้วยวิธี WDEP เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจนและง่ายต่อการปฏิบัติ โดยมีการเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้ สำรวจถึงความต้องการ

การกระทำของตนเองในปัจจุบัน พร้อมทั้งได้ประเมินตนเองถึงการกระทำกับความต้องการว่าจะมีความเป็นไปได้มากแค่ไหน และพร้อมที่จะวางแผนการปฏิบัติเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตัวเอง และการให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริงด้วยวิธี WDEP นี้ยังเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจและทราบถึงปัญหาของตัวเองอย่างแท้จริง โดยไม่มีการตำหนิ ประเมิน แต่เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีโอกาสในการเริ่มต้นใหม่ได้เสมอ จึงเป็นการง่ายที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ เพราะผู้รับคำปรึกษาสามารถตระหนักถึงปัญหาได้ด้วยตัวเอง และพร้อมที่จะปฏิบัติตามแผนที่ตัวเองวางไว้ในทางที่ดีขึ้น

ยิ่งไปกว่านั้นอาจกล่าวได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับรายบุคคลเป็นวิธีที่ดีและเหมาะสมในการใช้เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น เพราะการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในระยะเริ่มต้นของการให้คำปรึกษาเพื่อลดความก้าวร้าวทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ตระหนักว่าผู้อื่นก็มีความรู้สึกขัดแย้งหรือความคิดเห็นเช่นเดียวกับตน ทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกผ่อนคลายความกังวลลงได้ รวมทั้งผู้รับคำปรึกษาได้ความรู้เกี่ยวกับความก้าวร้าว ตระหนักถึงโทษของความก้าวร้าว รวมถึงแนวทางในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวและแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมร่วมกัน ซึ่งส่งผลต่อการรับคำปรึกษาแบบรายบุคคลที่เป็นการแก้ไขเฉพาะเจาะจงลงไปสาเหตุของแต่ละบุคคลโดยใช้แนวทางที่ได้จากการเข้ารับคำปรึกษาแบบกลุ่มในครั้งที่ 1-3 จึงทำให้วัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษาก้าวร้าวลดลงกว่าวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

นอกจากนี้ยังได้ข้อค้นพบใหม่คือ วัยรุ่นกลุ่มควบคุมมีความก้าวร้าวสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความก้าวร้าวขึ้นอยู่กับการรับรู้ที่วัยรุ่นกำลังเผชิญอยู่ คือการทักทายครั้งนี้อยู่ในช่วงเวลาใกล้สอบจึงทำให้วัยรุ่นเกิดความเครียดและแสดงความก้าวร้าวออกมา ดังที่ สุรพงศ์ อำพันวงษ์ (2547) ได้กล่าวถึงสาเหตุประการหนึ่งของความก้าวร้าวว่าเกิดจากสิ่งแวดล้อม และสิ่งแวดล้อมที่ทำให้วัยรุ่นมีความยุ่งยากใจหรือคับข้องใจมากขึ้นจะมีส่วนในการกระตุ้นเสริมให้วัยรุ่นมีความก้าวร้าวมากขึ้น